

MEDEDELINGEN

DE MOERASSPRINKHAAN, OPNIEUW IN ZUID-LIMBURG GEVONDEN

In Zuid-Limburg is de Moerassprinkhaan (*Strophophyma grossum*) op de vindplaatsen waar hij voor 1980 voorkwam uitgestorven door biotoopvernietiging (Hermans et al., 1990). Op 14 augustus 2002 werd tijdens een inventarisatie van poelen verrassenderwijs in het Gulpdal een populatie van de Moerassprinkhaan ontdekt. De vindplaats betreft een door kwel gevoede laagte in een weiland bij Pesaken/Euverem (Amersfoort coördinaten 188.9-312.5). Het betreft een nieuwe locatie, omdat oudere waarnemingen uit deze omgeving ontbreken.

Diverse mannetjes riepen in een dichte vegetatie van voornamelijk Oeverzegge (*Carex riparia*), Watermunt (*Mentha aquatica*) en Grote egelskop (*Sparganium erectum*). Het aangetroffen vegetatietype behoort tot het Verbond van Scherpe zegge (*Caricion gracilis*) (zie tabel 1 en figuur 1).

Andere, in lage aantallen aanwezige sprinkhanen waren het Gewoon spitskopje (*Conocephalus dorsalis*) en de Krasser (*Chorthippus parallelus*).

Hoewel de Moerassprinkhaan moeilijk te inventariseren is en vaak in kleine populatiedichtheden voorkomt, illustreert deze vondst dat er ook in Zuid-Limburg door gericht zoeken op geschikte locaties misschien nog meer "verborgen" populaties van deze soort te vinden zijn. Met name vochtige en drassige laagten of overhoekjes met een door zeggen of ruigtekruiden gedomineerde vege-

TABEL 1

Vegetatieopname van de vindplaatslocatie met Moerassprinkhaan bij Pesaken/Euverem.
Oppervlakte 25 m; bedekking kruidlaag: 100%; hoogte kruidlaag: 1-1,70 m.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	
Oeverzegge	<i>Carex riparia</i>	4.4
Grote egelskop	<i>Sparganium erectum</i>	1.1
Watermunt	<i>Mentha aquatica</i>	2a.2
Bosbies	<i>Scirpus sylvaticus</i>	+1
Kleine waterpeppe	<i>Berula erecta</i>	+1
Moerasrolklaver	<i>Lotus uliginosus</i>	+1
Wolfsfoot	<i>Lycopus europaeus</i>	+1
Moeraswalstro	<i>Galium palustre</i>	+1
Lidrus	<i>Equisetum palustre</i>	+1
Blauw glikkruid	<i>Scutellaria galericulata</i>	+1
Geoord helmkruid	<i>Scrophularia auriculata</i>	+1

tatie lijken voor het opsporen van Moerassprinkhanen het meest kansrijk.

LITERATUUR

HERMANS, J.T., S. JANSSEN & W. JANSSEN, 1990. Verspreiding, oekologie en beheer van de Moerassprinkhaan in Limburg. Natuurhistorisch Maandblad 79: 34-38.

J. Hermans

Linne

NOGMAALS: EIVORMIGE WATERBIES

Naar aanleiding van mijn artikel over de vondst van Eivormige waterbies (*Eleocharis ovata*) in het Stevol-gebied bij Stevensweert in de zomer van 2002 (PEETERS, 2003) kreeg ik een publicatie toegestuurd waarin melding wordt gemaakt van een vondst van deze soort in het Elmpeter Schwalmbruch, Duitsland, op een steenworp afstand van de Nederlandse grens bij Swalmen. Hier werd in 1997 in een afgelaten visvijver één polletje van deze soort gevonden (VAN DE WEYER 1997). In navolgende jaren is de soort hier echter niet meer teruggevonden (mededeling K. van de Weyer).

In het Stevol-gebied gedijt de soort goed en is ten opzichte van 2002 behoorlijk toegenomen. Werden in dat jaar maximaal acht polletjes van de Eivormige waterbies gezien, begin juli 2003 telde ik reeds 17 polletjes, eind augustus maar liefst 45. Ze wordt hier nu ook vergezeld door het in Limburg zeldzame Slijkgroen (*Limosa aquatica*), terwijl in de nabije omgeving nog een andere bij ons minder algemene soort van voedselrijke natte pioniermilieus aanwezig is, namelijk Bruin cypergras (*Cyperus fuscus*).

Minder rooskleurig lijkt de situatie op de andere Limburgse groeiplaats van de Eivormige waterbies, namelijk een poel in het natuurgebied Areven bij Stramproy. Ik bezocht deze plek eind augustus van dit jaar. In tegenstelling tot de situatie in 2002 waren de oevers van de poel nu wel drooggevalen. De oevers zijn echter behoorlijk steil en de oppervlakte geschikte standplaats derhalve vrij gering. De Eivormige waterbies heb ik hier ook dit jaar niet terug kunnen vinden. De conclusie kan slechts luiden dat als de soort op deze groeiplaats nog voorkomt ze hier een kwijnend bestaan leidt.

LITERATUUR

PEETERS, G.M.T., 2003. Een nieuwe vondst van de Eivormige waterbies (*Eleocharis ovata* (Roth) Roem. & Schult.) in Limburg. Natuurhistorisch Maandblad 92(8): 210-211.

WEYER, K. VAN DE, 1998. Nachträge zur Flora und Vegetation des Naturschutzgebietes Elmpeter Schwalmbruch (Niederrhein, Nordrhein-Westfalen). Decheniana 151: 57-70.

Geert Peeters

Roermond

FIGUUR 1

Vindplaatslocatie bij Pesaken/Euverem in het Gulpdal (foto: J. Hermans).

